



Data-Driven Marketing Association (DDMA)

Aan: Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK)
t.a.v. Mona Keijzer, Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat
E-mail: datavisie@minezk.nl
Website: <https://www.internetconsultatie.nl/datavisie>

cc. Kamer van Koophandel (KvK)
t.a.v. Greet Prins, voorzitter Raad van Bestuur Kamer van Koophandel
E-mail: datavisie@minezk.nl
Website: <https://www.internetconsultatie.nl/datavisie>

Datum: 30 juni 2021

Betreft: Reactie DDMA inzake uitnodiging consultatie van het Handelsregister bij de Kamer van Koophandel (KvK).

Geachte mevrouw Keijzer en mevrouw Prins,

Op 26 mei jl., ontving DDMA als stakeholder uw uitnodiging inzake de Consultatie Datavisie Handelsregister. Onderstaand treft u onze reactie en oplossingsrichtingen aan. Deze hebben we conform verzoek toegevoegd op de website: <https://www.internetconsultatie.nl/datavisie>.

Over DDMA

DDMA is de grootste branchevereniging voor datagedreven marketing, sales en service. Wij zijn een netwerk van adverteerders, non-profits, uitgevers, bureaus en tech-leveranciers die data op een innovatieve en verantwoorde manier inzetten voor interactie met (potentiële) klanten. Met kennis en advies helpen wij onze leden datagedreven en klantgericht te werken, een visie op datagebruik te ontwikkelen en om te gaan met wettelijke veranderingen. Ook geven we onze leden een stem in Den Haag en Brussel en professionaliseren we de sector door het ontwikkelen van zelfregulering.

Waar denkt DDMA aan bij het woord Handelsregister

Wij denken dan met name aan de wettelijke taak van het Handelsregister. Het register is een betrouwbare en onmisbare informatiebron voor het bedrijfsleven. Het is een bron van rechtszekerheid, en maakt economische groei en innovatie mogelijk doordat ondernemers elkaar kunnen vinden.

Maakt de DDMA gebruik van data in het Handelsregister? En zo ja, waarvoor?

DDMA maakt als vereniging geen gebruik van data in het Handelsregister. De leden van DDMA doen dat wel. Het wordt onder andere gebruikt voor de volgende doeleinden:

- Het in stand houden van de datakwaliteit, bijvoorbeeld om verhuizingen te verwerken
- Het bieden van rechtszekerheid.
- Concurrentieanalyses, bijvoorbeeld voor het openen van een nieuwe vestiging
- Het vinden van potentiële samenwerkingspartners of klanten

Wat zijn voor DDMA de voor- en nadelen van het Handelsregister in de praktijk?

Voordelen:

1. Het register is compleet en accuraat. Voor het borgen van de datakwaliteit van ondernemingen is dit onmisbaar.
2. Het stelt ondernemers in staat om potentiële klanten en partners te vinden, en zelf gevonden te worden voor samenwerkingen.

Nadelen:

1. Niet iedereen die is ingeschreven in het Handelsregister is daadwerkelijk ondernemer. Er is de afgelopen jaren een grote toename geweest van het aantal ZZP'ers in het register, die vaak alleen om fiscale redenen in het Handelsregister zijn ingeschreven. Omdat hun zakelijke adres en contactgegevens vaak gelijk zijn aan hun privégegevens maakt dit hen kwetsbaar.
2. De Kamer van Koophandel is in toenemende mate een concurrent geworden van marktpartijen in dataproducten. Er is een risico dat dit zorgt voor conflicterende belangen bij enerzijds de uitvoering van de publieke taak, en anderzijds het genereren van de benodigde inkomsten voor de begroting.

Dilemma 1, 2 en 3: Vinden versus gevonden worden, Openbaarheid versus privacy en Rechtszekerheid versus privacy

Open data is belangrijk voor innovatie

Twee van de kerndoelen van het Handelsregister zijn:

- het bevorderen van de rechtszekerheid in het economische verkeer
- de verstrekking van gegevens van algemene, feitelijke aard omtrent de samenstelling van ondernemingen en rechtspersonen ter bevordering van de economische belangen van handel, industrie, ambacht en dienstverlening;

Bedrijven en goede doelen hebben de gegevens uit het Handelsregister nodig om te weten met wie zij zaken (willen) doen en/of wie bevoegd is namens een organisatie om zaken mee te kunnen doen.

De registratie van gegevens is niet alleen voor rechtszekerheid belangrijk. De registratie van gegevens, juist de gegevens van algemene en feitelijke aard omtrent de samenstelling van de ondernemingen en rechtspersonen, vormt een bron voor innovatie. Op die manier worden dan ook daadwerkelijk de economische belangen van handel, industrie, ambacht en dienstverlening bevorderd.

Die doelstellingen achter de Handelsregisterwet kunnen – juist in de tijd van nu – niet achterwege worden gelaten.

Innovatie is belangrijk voor Nederland en voor de economie in Nederland. Innovatie kan in de digitale tijd van nu niet zonder data; data delen is de norm. Data delen voor innovatie en voor een betere groene toekomst.

De geregistreerde data in het Handelsregister zou ook in die context moeten worden bekeken. Data delen is de norm om innovatie te kunnen bewerkstelligen. Op welke wijze vervolgens data wordt gedeeld, en met wie, welke controlemechanismen daarvoor worden ingebouwd, op welke wijze de Europese waarden kunnen worden beschermd en de grondrechten van burgers, dat is de discussie die gevoerd mag en moet worden. Met andere woorden, data delen kan niet zonder juiste 'governance' discussie. Oplossingsrichtingen kunnen dan ook met name in die governance worden gevonden.

Nuancering in de privacydiscussie

De bedrijfsinformatie uit het Handelsregister kan persoonsgegevens bevatten, waardoor de AVG van toepassing is. Het is belangrijk om het recht op bescherming van persoonsgegevens altijd in relatie te zien tot andere belangen. De AVG is niet bedoeld voor de zakelijke context; de context waarbij het gaat om de (contact)gegevens van die rechtspersoon: Overweging 14 bij de AVG bepaalt:

(14) De bescherming die door deze verordening wordt geboden, heeft betrekking op natuurlijke personen, ongeacht hun nationaliteit of verblijfplaats, in verband met de verwerking van hun persoonsgegevens. Deze verordening heeft geen betrekking op de verwerking van gegevens over

Data-Driven Marketing Association (DDMA)

rechtspersonen en met name als rechtspersonen gevestigde ondernemingen, zoals de naam en de rechtsvorm van de rechtspersoon en de contactgegevens van de rechtspersoon.¹

Europese ontwikkelingen: Data delen is de norm

Terwijl in Nederland wordt gesproken over het inperken van toegang tot het Handelsregister vindt in de rest van Europa een omgekeerde beweging plaatst. In 2019 heeft het Europees Parlement ingestemd met de herziening van de Public Sector Information Directive. De herziening van deze richtlijn moet barrières, voornamelijk voor het midden- en kleinbedrijf, wegnemen die toegang tot publieke databronnen bemoeilijken.

In de richtlijn is een lijst met zogenaamde ‘high value datasets’ opgenomen, waaronder de categorie ‘company and company ownership’. Daaruit volgt dat informatie over bedrijven en eigenaarschap van bedrijven gratis als open data aangeboden zal moeten worden via een API.

Ook in de Data Governance Act, waarvoor de Europese Commissie dit jaar een voorstel publiceerde, wordt het openstellen van databronnen door de wetgever aangemoedigd en in sommige gevallen zelfs opgelegd. De Europese Unie doet dit om de ‘digital single market’ te realiseren. Door ervoor te zorgen dat alle EU-lidstaten dezelfde datasets als open data beschikbaar stellen kan innovatie en Europese samenwerking bevorderd worden. Dit past in de bredere doelstellingen van de Commissie en plannen op het gebied van Artificial Intelligence.

Dilemma 4: Gratis versus betaald

Geen financiële prikkel voor dataverkoop door KVK

De Kamer van Koophandel heeft met het aanbieden van het Handelsregister een belangrijke publieke taak. In de afgelopen jaren is de Kamer van Koophandel voor haar begroting steeds meer afhankelijk geworden van inkomsten uit dataproducten. Er is een financiële prikkel ontstaan om te concurreren met marktpartijen die eveneens dataproducten aanbieden.

Wij pleiten ervoor om de publieke taak te scheiden van de financiële opdracht, zodat de KVK op een objectieve manier haar taak kan vervullen. Het in stand houden en het aanbieden van het Handelsregister is een publieke taak die in dienst moet staan van het bedrijfsleven en de maatschappij in zijn geheel. Alleen op die wijze kan op een effectieve manier een governance structuur worden ingericht die recht doet aan de bescherming van belangen van burgers in hun rol van “betrokkene” zoals bedoeld in de AVG.

Oplossingsrichting: helder over data door een duidelijke governance en informatie aan betrokkenen

Uitgangspunten voor een heldere oplossingsrichting zijn wat ons betreft de volgende:

- Data delen is en blijft de norm ten behoeve van innovatie en een betere en groene toekomst; (geen beperking op gebruiksdoeleinden als zodanig; iedere beperking levert immers een beperking van innovatie-mogelijkheden op – beperking van verder gebruik van data (waaronder persoonsgegevens) en bescherming van betrokkenen is afdoende geregeld in de daarvoor toepasselijke specifieke wetgeving, waaronder de UAVG en Telecommunicatiewet, als aankomende wet- en regelgeving met betrekking tot het gebruik van data en AI.)
- Data delen met betrekking tot natuurlijke personen is beperkt; in ‘breedte’ en ‘diepte’.

Met betrekking tot de mogelijke inrichting van een governance structuur levert dat de volgende richting op:

¹ Overweging 14 AVG

Data-Driven Marketing Association (DDMA)

- **“license to operate”**; van organisaties die toegang verkrijgen tot de data van het Handelsregister mag een bepaalde volwassenheid worden verwacht en ge-eist met betrekking tot hun interne processen en kwaliteitsborgingssystemen. Een partij met toegang tot data mag in die zin worden onderworpen aan een “license to operate”. Op die wijze is een verantwoord gebruik van data (met al dan niet persoonsgegevens) af te dwingen.

Zijn persoonsgegevens betrokken, dan dient een organisatie dusdanig “mature” te zijn, dat zij op juiste wijze een zorgvuldige afweging kan maken tussen het belang van de innovatie (het gebruik/de verwerking van data) en het belang op bescherming van de rechten en belangen van betrokkenen. Met andere woorden, dat een organisatie steeds op juiste wijze een Legitimate Interest Assessment (gerechtvaardigd belang afweging) en of AI impact assessment verricht om de risico's van verdere verwerking van de data vooraf in te schatten en te mitigeren. Bovendien voor dit gebruik een doorlopende controleloop hanteert (zoals is bedoeld in zowel AVG als in het voorstel van de nieuwe AI verordening).

- **Afgeschermd registratie van persoonsgegevens bij specifieke rechtsvormen**

ZZP'ers / natuurlijke personen – ZZP'ers, maar ook andere rechtsvormen die geen rechtspersoonlijkheid kennen, zoals VOF's en maatschappen, zijn “natuurlijke personen”. In die zin zijn zij kwetsbaar.

Naar onze mening verdienen bovengenoemde natuurlijke personen extra bescherming, door (i) meer informatie en (ii) betere handhaving van bestaande (consumenten)wet- en regelgeving.

Ad (i) Bijvoorbeeld door extra informatie op welke wijze zij vooraf kenbaar kunnen maken geen prijs te stellen op (marketing)communicatie.

Ad (ii) Daarnaast wordt de bescherming van deze groep groter door strengere handhaving door de bestaande toezichthouders van bestaande wet- en regelgeving. Bijvoorbeeld de telemarketing regels die natuurlijke personen beschermen tegen ongewenste telemarketing acties.

De gewijzigde Telecommunicatiewet die ingaat per 1 juli biedt meer handvatten voor de ACM om handhavend op te treden tegen partijen die zich niet aan de wet houden. Op die wijze kan op de meest effectieve manier misbruik worden bestreden, zonder verdere innovatie in de weg te staan.

- **Aparte registratie voor Verenigingen en Stichtingen zonder onderneming** – Bestuurders van verenigingen en stichtingen zonder onderneming, betreffen veelal vrijwilligers van een plaatselijke club of goed doel. Zij nemen geen deel aan het economisch verkeer als “ondernemer”. Zij zijn slechts als natuurlijk persoon verbonden aan een maatschappelijk of goed doel.

Voor deze positie dient aandacht te zijn, bijvoorbeeld door aparte registratie van dergelijke verenigingen en stichtingen zonder onderneming in een apart “goede doelen register”. De nieuwe WBTR kan in deze wellicht verder een rol vervullen, waarbij kan worden bepaald dat verder gebruik van de gegevens in dit specifieke register niet is toegestaan.

Conclusie

Het verder inperken van gebruiksdoeleinden van de data in het Handelsregister is geen oplossing voor eventueel misbruik.

De oplossing voor een eerlijk gebruik van data vanuit het Handelsregister, gebruik dat innovatie en een betere groene toekomst dient, ligt in helderheid over data door een goede governance structuur.

Een “license to operate” en borgt de noodzakelijke waarborgen voor een verantwoord data gebruik en bescherming van betrokkenen.